

Pvm: 30.11.2021

Dnro: POSELY/1866/2021

Päätös ympäristövaikutusten arviointimenettelyn (YVA-menettely) soveltamisesta yksittäistapauksessa

HANKE

Sukevan Likapyöreän tuulivoimahanke, Sonkajärvi

HANKKEESTA VASTAAVA

SolarWind by JanneNiska Oy, Soratie 2, 15550 NASTOLA

ASIAN VIREILLETULO

SolarWind by JanneNiska Oy (jäljempänä myös hankkeesta vastaava) on 3.6.2021 toimittanut Pohjois-Savon ELY-keskukselle kirjeen, jossa se pyytää toimivaltaiselta viranomaiselta ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (252/2017, YVA-laki) 13 §:ssä tarkoitettua päätöstä siitä, tuleeeko otsikossa mainittuun tuulivoimahankkeeseen soveltaa ympäristövaikutusten arviointimenettelyä (YVA-menettely).

YVA-lain mukainen päätöksenteko on tullut vireille hankkeesta vastaavan omasta aloitteesta. Pohjois-Savon ELY-keskus on YVA-lain 11 §:n nojalla toimivaltainen viranomaisena ratkaisemaan YVA-menettelyn soveltamista koskevan kysymyksen, koska suunniteltu hanke sijoittuu Pohjois-Savon maakunnan alueelle.

ASIAN KÄSITTELY

YVA-päätöspyyntö

Hanketta koskeva YVA-päätöspyyntö on saapunut ELY-keskukselle 3.6.2021. ELY-keskus on lähettänyt hankkeesta vastaavalle 10.6.2021 täydennyspyynnön, jossa tätä on kehoitettu toimittamaan viranomaiselle lisäselvitystä erityisesti seuraavista asioista:

- 1) Tarkennettu kuvaus hankealueen luontoarvoista sekä alustava arvio niihin kohdistuvista todennäköisesti merkittävistä vaikutuksista;
- 2) arvio hankkeen mahdollisista yhteisvaikutuksista Kajaanin Kivikan tuulivoimahankkeen, Kajaanin Katajamäen tuulivoimahankkeen sekä Fingrid Oyj:n järvilinjan vahvistamishankkeen (400+110 kV voimajohto välillä Vaala–Joroinen) kanssa;
- 3) tiedot alustavien melu- ja välkevarjostusmallinnusten sekä näkemä-analyysien tuloksista, jos tällaisia on jo laadittu sekä;

- 4) arvio hankkeen myötä rakennettavaksi tulevan uuden (huolto)tieverkoston pituudesta (kilometriä, sijoittuminen) sekä arvio siitä, missä määrin nykyistä metsäautotieverkostoa joudutaan parantamaan.

Tiedot on pyydetty esittämään sillä tarkkuudella kuin hankkeen suunnittelutilanne tämän mahdollistaa. Hankkeesta vastaava on toimittanut täydennettyjä tietoja ELY-keskukselle 26.8.2021.

Muiden viranomaisten kuuleminen

Ennen päätöksen tekemistä ELY-keskus on YVA-lain 13 §:n 1 momentin mukaisesti varannut alla mainituille viranomaisahoille mahdollisuuden lausunnon antamiseen. Lausuntopyyntöjakelussa on huomioitu hankkeen sijoittuminen Pohjois-Savon ja Kainuun välisen maakuntarajan läheisyyteen.

Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän ympäristölautakunta (21.10.2021, Sonkajärven kunnan ympäristönsuojelu- ja terveydensuojeluviranomainen). Lausunnossa todetaan, että suunnitellun tuulivoimapuiston eteläpuolella on Vieremän kunnan puolella ympäristö- ja terveysturvallisuuden tapalveluiden paikkatieto-ohjelman mukaan yksi käyttötarkoitukseltaan ympärivuotinen asuinrakennus ja Sonkajärven puolella neljä käyttötarkoitukseltaan ympärivuotista asuinrakennusta. Matkaa lähimmistä voimaloista on kohteisiin 1,5–3 km. Lähimmillään tuulivoimalat tulevat sijoittumaan noin 700 m etäisyydelle Talaskankaan-Joutensuon luonnonsuojelualueesta. Kontiokankaan yksityismaiden luonnonsuojelualueeseen tulee matkaa noin 2,7 km ja Tavisuon luonnonsuojelualueeseen noin 5 km. Lähin pohjavesialue, 1-luokkaan kuuluva Järvenpää, sijaitsee noin 4 km:n etäisyydellä lähimmästä suunnitellusta tuulivoimalasta. Liikenne tuulivoimapuistoon tulee kulkemaan kuitenkin kyseisen pohjavesialueen kautta. Likapyöreän tuulivoimahankealue sijoittuu alueelle, jossa on vireillä tai suunnitteilla useita muita tuulivoimahankeita. Kajaanin puolella on jo vireillä kaksi tuulivoimahankeiden YVA-menettelyä, Katajamäen tuulivoimapuisto ja Kivikankaan tuulivoimapuisto. Katajamäen alueelle on suunniteltu maksimissaan 55 voimalaa ja Kivikankaan alueelle 68 voimalaa. Kumpikin alue sijoittuu muutaman kilometrin päähän suunnitellusta Likapyöreän alueesta. Lisäksi Kurvilanmäkeen, Vieremän ja Sonkajärven raja-alueelle, Likapyöreän alueen eteläpuolelle on suunniteltu tuulivoimapuistoa, johon rakennettaisiin 54 tuulivoimalaa. Likapyöreän alue jää siis kahden isomman tuulivoima-alueen väliin. Jotta eri hankkeiden yhteisvaikutukset (mm. vaikutukset asutukseen, pohjavesiin, linnustoon ja luonnonsuojelualueisiin) saadaan selvitettyä, tulee ympäristölautakunnan mielestä myös Likapyöreän alueen toiminnat arvioida ympäristövaikutusten arviointimenettelyn kautta.

Sonkajärven kunnanhallitus (27.9.2021 § 213). Lausunnossa todetaan, että kunnan näkemyksen mukaan YVA-selvitys olisi perusteltua tehdä

huomioon ottaen lähialueelle suunnitellut tuulivoimapuistot sekä Järvenpään pohjavedenottamon läheisyys.

Vieremän kunnanhallitus (20.9.2021 § 258). Lausunnossa todetaan, että Talaskankaan luonnonsuojelualueen läheisyys huomioiden Vieremän kunta pitää YVA-selvityksen tekemistä tarpeellisena.

Kajaanin kaupunginhallitus (28.9.2021 § 210). Lausunnossa todetaan, että Kajaanin kaupunki pitää tarpeellisena YVA- menettelyn soveltamista Likapyöreen tuulivoimahankkeen osalta YVA-lain 3 §:n 2 ja 3 momenttien perusteella. Likapyöreen tuulivoimahankealue sijaitsee Sonkajärven kunnan ja Kajaanin kaupungin rajalla noin 6,5 km pituiselta matkalta. Likapyöreen hankealue rajautuu välittömästi Kajaanin kaupungin puolella sijaitseviin Katajamäen ja Kivikankaan tuulivoimahankealueisiin, joiden molempien osalta on tuulivoimakaavat vireillä. Kajaanin kaupungin eteläosiin on lisäksi suunnitteilla kolme muuta tuulivoimahanketta (Harsunlehto, Luolakangas ja Sivakkalehto), joiden tuulivoimakaavoitusaloitteet on Kajaanin kaupunginhallituksessa hyväksytty. Hankkeiden tuulivoimalamäärä on yhteensä noin 170 kappaletta. Vaikka tuulivoimapuiston alue on yleensä rakentamisen jälkeen jälleen asukkaiden virkistyskäytössä, ja rakentamattomilta osin kiinteistön omistajien metsätalouskäytössä, tuulivoimapuistolla on pitkäkestoisia käytönaikaisia vaikutuksia niin muuhun maankäyttöön kuin asukkaiden terveyteen, viihtyvyyteen ja liikkumiseen sekä luonnon suojeluun ja monimuotoisuuden säilymiseen. YVA-menettelyn yhteydessä selvitetään näitä vaikutuksia ja etsitään keinoja vaikutusten ehkäisyyn ja minimoimiseen jo ennalta. Likapyöreen tuulivoimapuisto tulisi toteutuessaan kasvattamaan erityisesti Katajamäen ja Kivikankaan tuulivoimapuistojen kanssa tuulivoimalle rakennettua yhteenlaskettua pinta-alaa ja lisäämään näiden yhteisvaikutuksia ympäristöön laajana vyöhykkeenä. Lisäksi samalle alueelle kohdistuvat myös Fingrid Oyj:n Järvilinjan vahvistamishankkeen ympäristövaikutukset. Katajamäen, Kivikankaan ja suunnitellun Likapyöreen tuulivoimahankealueiden läheisyyteen sijoittuvat Talaskankaan Natura- ja luonnonsuojelualuekokonaisuudet, Tavisuon Natura-alue sekä soidensuojeluohjelman täydennyskohteet. Lisäksi alueella tiedetään olevan muun muassa susien reviirejä, joita hankealueet toteutuessaan pirstaloisivat. Edellä mainittujen hankealueiden viereen ja väliin sijoittuu myös asutusta, jonka asukkaiden terveyteen ja viihtyvyyteen yhteisvaikutukset erityisesti kohdistuvat. Likapyöreen tuulivoimahankkeen osalta lähimpänä tuulivoimalaa sijaitseva asuinrakennus Kajaanin kaupungin puolella on Ahveraisen järven itärannalla, tuulivoimalasta T2 noin 3 kilometrin päässä sijaitseva kiinteistö. Lähin Kajaanin puolella oleva kylä sijaitsee Hatulanmäellä 6 kilometrin etäisyydellä tuulivoimalasta T2. Likapyöreen hankkeen lähin suunniteltua tuulivoimalaa oleva asuinkiinteistö sijaitsee Vieremän kunnan Karsikkomäellä alle 1,5 km etäisyydellä tuulivoimalasta T4 sen eteläpuolella. Kajaanin kaupunki esittää, että Likapyöreen tuulivoimahankkeen osalta selvitetään hank-

keen ihmisiin, luonnonympäristöön ja maisemaan kohdistuvat yhteisvaikutukset Kajaanin kaupungin puolella sijaitsevien tuulivoimahankealueiden, erityisesti Katajamäen ja Kivikankaan hankkeiden, kanssa. YVA-menettelyn yhteydessä esille nousevat muut merkittävät vaikutukset tulee vastaavasti tarkastella myös Kajaanin kaupungin puolelle kohdistuvina vaikutuksina.

Pohjois-Savon liitto (28.9.2021). Lausunnossa todetaan, että Pohjois-Savon tuulivoimapotentialin selvitys maakuntakaavaa varten, FCG 2021, on juuri valmistumassa. Selvitys liittyy vireillä olevaan Pohjois-Savon maakuntakaavaan 2040 (2. vaihe). Tuulivoimaa selvitetään niin paikkatietoaineistoon perustuvana selvityksenä kuin tarkempaan koko maakuntaa kattavana teknistaloudellisena analyysinä ja vaikutusten arvioinnin pohdintana. Tuulivoimapotentialiset alueet tulevat nähtäville maakuntakaavaluonnoksissa tammi-helmikuussa 2022. Maakuntakaavan hyväksyminen on tavoiteaikataulun mukaan loppuvuodesta 2023.

Maakuntakaavan 2040 (2. vaihe) luonnoksissa tullaan esittämään Talaskankaan itäpuoliset suot soidensuojelun täydennysehdotuksen kohteina. Talaskangas-Joutensuon alue kuuluu Suomen tärkeisiin lintualueisiin (Finiba). Edellä mainituista seikoista johtuen maakunnallinen tuulivoimaselvitys ei ole tunnistanut potentiaalia Likapyöreen alueella. Voimassa olevan tuulivoimamaakuntakaavan (2014) mukaan seudullisesti merkittävän tuulivoimapuiston rajana pidetään kahdeksaa teollisen kokoluokan voimalaa. Tätä pienempiä hankkeita on mahdollista toteuttaa suoraan osayleiskaavalla, mikäli edellytykset muuten täyttyvät. Likapyöreen ympäristössä on meneillään useampia tuulivoimaan liittyviä hankkeita Sonkajärven ja Kajaanin alueella. Tätä taustaa vasten Pohjois-Savon liitto näkee YVA-menettelyn hankkeessa tarpeellisena.

Kainuun liitto (30.9.2021). Lausunnossa todetaan, että Kainuun tuulivoimamaakuntakaava on hyväksytty maakuntavaltuustossa 30.11.2015 ja vahvistettu ympäristöministeriössä 31.1.2017. Lainvoimaisessa Kainuun tuulivoimamaakuntakaavassa on osoitettu tuulivoimaloiden alue Pohjois-Savon ja Kainuun maakuntien rajalle. Voimassa olevan Kainuun tuulivoimamaakuntakaavan tarkistaminen on käynnistynyt maakuntavaltuuston päätöksellä 17.6.2019. Vaihemaaakuntakaavan valmistelun tavoitteena on päivittää ja ajantasaistaa voimassa oleva Kainuun tuulivoimamaakuntakaava. Tavoiteaikataulun mukaan tuulivoimamaakuntakaavan tarkistamisen kaavaluonnos on julkisesti nähtäville syksyllä 2021 ja kaavan hyväksymiskäsittely on loppuvuonna 2022. Kainuun maakunnassa on vireillä useita tuulivoimahankkeita lähellä Likapyöreen tuulivoimahankealuetta Pohjois-Savon ja Kainuun maakuntien rajalla. Erityisesti vireillä oleva Katajamäen tuulivoimahanke Kajaanissa sijoittuu Likapyöreen välittömään läheisyyteen. Kainuun liitto pitää tärkeänä, että arvioitaessa harkinnanvaraisen YVA-menettelyn soveltamista Likapyöreen hankkeeseen otetaan huomioon yhteisvaikutukset alueen lähiympäristön muiden tuulivoimahankkeiden kanssa yli maakuntarajojen. Kainuun liitolla ei ole muuta kommentoitavaa YVA-tarveharkintaan.

Kainuun ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastualue ei ole antanut asiassa lausuntoa.

Hankkeesta vastaavan kuuleminen annetuista lausunnoista

ELY-keskus on ennen päätöksen tekemistä varannut hankkeesta vastaavalle mahdollisuuden antaa vastine lausunnoissa esitetyistä seikoista. Vastinetta ei ole annettu.

HANKKEESTA VASTAAVAN TOIMITTAMAT TIEDOT

Hankkeesta vastaava on ELY-keskukselle toimittamassaan täydennyksessä päätöspyynnössä kuvannut hanketta ja sen ympäristövaikutuksia seuraavasta ilmenevällä tavalla. Kuvaus on ELY-keskuksen koostama.

Hankkeen kuvaus

Sukevan Likapyöreän tuulivoimapuistoon on tarkoitus sijoittaa enintään kuusi (6) kappaletta nimellisteholtaan maksimissaan 6,6 MW:n tuulivoimaloita. Täten tuulivoimapuiston maksimi kokonaisteho on 39,6 MW. Turbiinien tarkempi nimellisteho ja sijaintipaikat tarkentuvat yksityiskohtaisen kartoituksen ja suunnittelun yhteydessä.

Suunniteltujen voimaloiden maksimi napakorkeus on 165 m ja roottorien siiven pituus maksimissaan 85 m. Näin voimaloiden korkeus maanpinnasta tulee olemaan maksimissaan 250 m, jolloin maksimikorkeus merenpinnasta on 460 m. Fintraffic Lennonvarmistus Oy:n mukaan hankealueella on 644 metrin maksimikorkeusrajoite, joten lentoesterajoitukset eivät koske kyseistä aluetta. Puolustusvoimien antaman lausunnon mukaan suunnitellut voimalat eivät haittaa sen tutkatoimintaa.

Voimaloiden tyyppi voi muuttua yksityiskohtaisen suunnittelun yhteydessä, jos markkinoille tulee uusia hyötysuhteeltaan parempia laitteita.

Rakentamisessa tarpeellisen maa-aineksien käyttö on alustavasti suunniteltu tapahtuvan alueella jo olevilta ottoalueilta.

Tuulipuisto on suunniteltu alustavasti liitettäväksi 110 kV linjaan Vuolijoen muuntoasemalla yhdessä Fingrid Oyj:n kanssa. Kaapelointi on tarkoitus tehdä 14 km matkalta maakaapelilla 400 kV linjaa pitkin, jolloin ylimääräisiä ympäristörasituksia ei tule. Fingrid Oyj:n Järvinlinjan vahvistamishanke tullaan ottamaan huomioon kaavoituksen yhteydessä.

Hankealueen sijainti ja kuvaus

Hankealue sijaitsee Sonkajärven kunnassa lähellä Vieremän rajaa. Sukevan keskustasta alue sijaitsee noin 14 km luoteeseen. Alue on tyypiltään metsävaltaista, mutta alueella on myös pieniä suoalueita. Alueella ei ole asutusta. Korkeuserot alueella ovat verrattain suuret korkeimpien huippujen noustessa noin 210 metriin merenpinnasta. Puusto on enimmäkseen mäntyvaltaista.

Hankealueen lähetyvillä sijaitsee Talaskangas-Joutensuon luonnonsuojelualue (etäisyys noin 1,5 km lähimmästä voimalasta) sekä Tavisuon

luonnonsuojelualue (etäisyys noin 5 km lähimmästä voimalasta). Talaskangas-Joutensuo ovat monen pohjoisen metsä- ja suolintulajin eteläsimpiä tärkeitä pesimisalueita. Susien reviireistä ei alustavissa selvityksissä ole löytynyt tarpeeksi yksityiskohtaista tietoa, jotta hankkeesta vastaava pystyisi sanomaan niiden sijainnit suhteessa voimaloiden sijainteihin, mutta tarkemmat tiedot vaikutuksista luontoon ja luontoarvoihin tullaan saamaan myöhemmin, kun biologinen tutkimus valmistuu (tavoitteena aloittaa syksyllä 2021).

Alueella ei ole yleis- tai asemakaavaa ja lähimmät vapaa-ajan kaavoitukset ovat selkeästi turva-alueen ulkopuolella. Lähin asutus on noin 1,5 km päässä lähimmästä tuulivoimalasta, joten ääni- ja välkevaikutusten uskotaan jäävän selkeästi ohjearvojen alle. Maakuntakaavassa alueelle ei ole osoitettu aluevarauksia tai muita merkintöjä.

Alustava arvio ympäristövaikutuksista

Päätöspyynnön mukaan hankkeella on vaikutuksia ympäristöön. Vaikutukset muodostuvat pääasiassa maiseman muuttumisesta, luontoon kohdistuvasta vaikutuksesta, melusta, roottorin lapojen näkymisestä sekä rakentamisen aikaisesta liikenteestä.

Voimaloiden paikat on alustavasti valittu siten että etäisyys lähimpiin asutuksiin tai kesämökkeihin on selkeästi yli 1000 m ja jokaisen voimalan rakennustoimia varten on varattu noin yhden hehtaarin maa-ala. Tarkemman kaavoituksen (mm. melu- ja välkemallinnus, naapurien kuuleminen) seurauksena yksittäisten voimaloiden paikkoja saatetaan muuttaa suunnitellusta.

Liikenne tullaan järjestämään alan tuntevan kuljetusliikkeen johdolla ja päätöspyynnön liitteessä on esitelty alustavat kuljetusreitit voimaloille. Voimaloiden ympäröimä maa-alue on pääsääntöisesti Silvestica Greenforest Oy:n aktiivista talousmetsää, jonka olemassa olevia metsäteitä käytettäisiin hyväksi puiston huollossa, kaapeloinnissa ja voimaloiden kuljetuksissa.

Hankealueen läheisyyteen sijoittuvat Tavisuon sekä Talaskankaan/Talaskjärven Natura- ja luonnonsuojelualuekokonaisuudet ja näihin kohdistuvat vaikutukset tullaan arvioimaan kaavoituksen yhteydessä. Myös muut hankealueen läheisyyteen sisältyvät suojelualueet, mukaan lukien hankealueelle sijoittuvat soidensuojeluohjelman täydennyskohteet tullaan päivittämään tässä vaiheessa.

Alueen läheisyydessä mahdollisesti olevat lintujen pesimäalueet ja muutoreitit kuten myös mahdolliset suden reviirit kartoitetaan kaavoituksen yhteydessä ja ne otetaan huomioon voimalapaikkojen lopullisessa sijoittelussa.

Projektin aikana suoritetaan lisäksi tarkentava melu- ja välkemallinnus, laaditaan valokuvasovitteet maiseman muuttumisen mallintamista varten, sekä tarkennetaan projektin muut biologiset ja geologiset vaikutukset. Alueen yhteisvaikutukset Kajaanin Kivikankaan ja Katajamäen tuulivoimahankkeiden sekä Fingrid Oyj:n Järvilinjan vahvistamishankkeen kanssa tullaan myös ottamaan huomioon kaavoituksen yhteydessä.

ASIASSA HANKITTU MUU SELVITYS

ELY-keskuksella on tätä päätöstä tehdessään ollut päätöspyynnön ja siitä annettujen lausuntojen lisäksi käytössään Kajaanin Katajamäen, Kivikankaan ja Harsunlehdon tuulivoimahankkeiden maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999, MRL) mukaiset osallistumis- ja arviointisuunnitelmat sekä Katajamäen ja Kivikankaan hankkeiden YVA-lain mukaiset arviointiohjelmat.

POHJOIS-SAVON ELY-KESKUKSEN RATKAISU

SolarWind by JanneNiska Oy:n Sukevan Likapyöreen tuulivoimahankkeeseen (6 voimalaa, kokonaisteho enintään 39,6 MW) sovelletaan ympäristövaikutusten arviointimenettelyä.

ELY-KESKUKSEN RATKAISUN PERUSTELUT

Hankeluettelotarkastelu

YVA-menettelyssä aina arvioitavat hankkeet ja niitä koskevat muutokset on lueteltu YVA-lain liitteenä 1 olevassa hankeluettelossa. (YVA-laki 3 § 1 momentti) Hankeluettelon mukaisesti YVA-menettelyä sovelletaan aina tuulivoimalahankkeeseen, kun yksittäisten laitosten lukumäärä on vähintään 10 kappaletta tai kokonaisteho vähintään 45 megawattia. (YVA-laki liitteen 1 kohta 7e)

Nyt kysymyksessä olevassa tuulivoimahankkeessa on tarkoitus rakentaa enintään kuusi voimalaa siten, että niiden yhteenlaskettu kokonaisteho jäisi alle hankeluettelossa mainitun raja-arvon. Hankkeeseen ei näin ollen tule soveltaa YVA-menettelyä suoraan YVA-lain 3 §:n 1 momentin nojalla.

Yksittäistapaustarkastelu

Hankeluettelohankkeiden lisäksi YVA-menettelyä sovelletaan yksittäistapauksessa sellaiseen hankkeeseen tai jo toteutetun hankkeen muuhunkin kuin YVA-lain 3 §:n 1 momentissa tarkoitettuun muutokseen, joka todennäköisesti aiheuttaa laadultaan ja laajuudeltaan, myös eri hankkeiden yhteisvaikutukset huomioon ottaen, 3 §:n 1 momentissa tarkoitettujen hankkeiden vaikutuksiin rinnastettavia merkittäviä ympäristövaikutuksia. (YVA-laki 3 § 2 momentti) Päätettäessä arviointimenettelyn soveltamisesta yksittäistapauksessa on sen lisäksi, mitä YVA-lain 3 §:n 2 momentissa säädetään, otettava huomioon hankkeen *ominaisuudet* ja *sijainti* sekä *vaikutusten luonne*. Päätöksenteon perustana olevista tekijöistä on säädetty tarkemmin YVA-lain liitteessä 2. (YVA-laki 3 § 3 momentti)

Yksin tarkasteltuna Likapyöreen hanke on selvästi YVA-lain hankeluettelossa mainittuja hankkeita kooltaan pienempi. Likapyöreen hankkeen erityispiirteenä on kuitenkin sen sijoittuminen Pohjois-Savon ja Kainuun maakuntarajan läheisyyteen alueelle, jolla on parhaillaan vireillä useita suuren kokoluokan tuulivoimahankkeita. Likapyöreen hankkeessa suunnitellut voimalat sijoittuisivat lähimmillään vain 1–2 kilometrin etäisyydelle *Kajaanin Katajamäen* 55 voimalaa käsittävästä tuulivoimahankke-alueesta. Likapyöreen hankkeessa suunniteltujen voimaloiden etäisyys

Kajaanin Kivikankaan tuulivoimahankealueesta (68 voimalaa) olisi lähimmillään selvästi alle 10 kilometriä ja *Kajaanin Harsunlehdon* tuulivoimahankealueesta (8 voimalaa) vain hieman yli 10 kilometriä. Mikäli kaikki edellä mainitut hankkeet, Likapyöree mukaan lukien, toteutuvat suunnitellun mukaisina, syntyy maakuntien raja-alueelle pitkälti yli 100 voimalaa käsittävä, useasta eri tuulivoimapuistosta muodostuva uusiutuvan energian tuotantoalue, joka rakennettavien tuulivoimaloiden lisäksi käsittää voimaloiden tarvitseman huoltotie- ja sähkönsiirtoverkoston. Katajamäen, Kivikankaan ja Harsunlehdon hankkeilla ei vielä ole viranomaishyväksyntää, mutta kaikkien osalta Kajaanin kaupunki on jo tehnyt päätöksen kaavoituksen käynnistämisestä. Kaikki kolme hanketta ovat edenneet osallistumis- ja arviointisuunnitelmavaiheeseen minkä lisäksi Katajamäen ja Kivikankaan hankkeiden osalta on aloitettu myös YVA-menettely. Tämän vuoksi nämä hankkeet on huomioitava Likapyöreen hankkeen kanssa yhteisvaikutuksia mahdollisesti aiheuttavina hankkeina, mutta myös sijaintipaikan erityispiirteinä.

Hankkeen sijaintipaikka edellyttää myös luontovaikutusten erityistä huomioimista alueen käyttöä suunniteltaessa. Likapyöreen hankkeessa suunniteltujen tuulivoimaloiden läheisyyteen ei sijoitu merkittävässä määrin asutusta. Alueen rakentamattomuus lisää kuitenkin sen arvoa luonnon monimuotoisuuden säilyttämisen näkökulmasta. Likapyöreen hankkeessa suunnitellusta voimaloista neljä sijoittuisikin vain noin 1–3 kilometrin etäisyydelle muun ohessa linnuston kannalta merkittävästä Talaskankaan–Joutensuon luonnonsuojelu- ja Natura-aluekokonaisuudesta. Aluekokonaisuus kuuluu myös FINIBA-alueisiin eli Suomen kansallisesti tärkeisiin lintualueisiin. Lisäksi luonnonvarakeskuksen julkisista tiedoista ilmenee, että hankealueen ympäristö on useina vuosina ollut suden reviirialuetta.

ELY-keskukselle toimitetusta päätöspyynnöstä ilmenee, että Likapyöreen hanketta koskevat ympäristöselvitykset ovat pitkälti vielä teke-mättä. Esimerkiksi melu- ja välkevarjostusmallinnukset on tarkoitus toteuttaa vasta kaavoituksen yhteydessä. Alueelta ei myöskään ole tehty tarkempia luontoselvityksiä. Tämän vuoksi hankkeen potentiaaliin vaikutuksiin ja niiden merkittävyyteen liittyy huomattavaa epävarmuutta mikä osaltaan puoltaa YVA-menettelyn soveltamistarvetta. Hankkeen soveltuvuutta tuulivoimatuotantoon ei ole myöskään tutkittu ja osoitettu voimassa olevassa Pohjois-Savon tuulivoimamaakuntakaavassa. Lisäksi YVA-pätöspyynnöstä antamassaan lausunnossa Pohjois-Savon liitto on todennut, ettei Likapyöreen aluetta ole tunnistettu potentiaalliseksi tuulivoima-alueeksi myöskään parhaillaan meneillään olevaan maakuntakaavapäivitykseen liittyvässä maakunnallisessa tuulivoimaselvityksessä.

Yhteenvedo ja johtopäätökset

Pätöspyynnössä esitetty Likapyöreen tuulivoimahanke on voimalamäärässä tarkasteltuna kooltaan vain 60 % YVA-hankeluettelon kokorajasta. Merkittävien vaikutusten syntymisen todennäköisyyttä tässä tapauksessa lisäävät kuitenkin lähistölle suunnitellut ja jo kaavoitusvaiheeseen edenneet muut tuulivoimahankeet sekä hankealueen sijainti luonnonarvoiltaan merkittävän Talaskangas–Joutensuon alueen läheisyydessä. Kun otetaan huomioon vielä se, että hankkeen vaikutuksiin liittyy merkit-

tävää tiedollista epävarmuutta tekemättä olevien luonto- ja muiden selvitysten vuoksi, ei merkittävien ympäristövaikutusten syntymistä voida tällä erää pitää riittävästi poissuljettuna. Kaikki edellä mainitut seikat huomioon ottaen hankkeesta voi aiheutua YVA-lain 3 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettuja merkittäviä ympäristövaikutuksia. Tämän johdosta hankkeen vaikutukset tulee selvittää YVA-menettelyssä.

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (252/2017): 3, 11, 12, 13, 37 § sekä liitteet 1 ja 2.

Valtioneuvoston asetus ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (YVA-asetus 277/2017): 1 §.

MUUTOKSENHAKU

Hankkeesta vastaavan muutoksenhakuoikeus

Hankkeesta vastaava saa hakea tähän päätökseen muutosta valittamalla Itä-Suomen hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä. (YVA-laki 37 § 1 momentti)

Muiden tahojen muutoksenhakuoikeus

Muilla tahoilla ei ole valitusoikeutta tästä päätöksestä. Se, jolla on oikeus hakea muutosta hanketta koskevaan lupapäätökseen, saa kuitenkin hakea muutosta päätökseen, jolla on katsottu, ettei ympäristövaikutusten arviointimenettely ole tarpeen, samassa järjestyksessä ja yhteydessä kuin hanketta koskevasta lupapäätöksestä valitetaan. (YVA-lain 37 § 2 momentti)

Tämä päätös on sähköisesti allekirjoitettu. Asian on ratkaissut johtaja Kimmo Haapainen ja esitellyt ympäristölakimies Juha Perho.

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Tiedottaminen ja jakelut

Tämä päätös on julkaistu sähköisessä muodossa 30.11.2021 verkkosivustossa www.ymparisto.fi/yva [kohdassa YVA-päätökset > Pohjois-Savo].

Päätöstä koskeva kuulutus on pidetty nähtävänä Pohjois-Savon ELY-keskuksen verkkosivulla 2.12.2021 – 3.1.2022 välisen ajan. Sonkajärven kuntaa on myös pyydetty julkaisemaan tieto kuulutuksesta kuntalain (410/2015) 108 §:n edellyttämällä tavalla.

Edellä mainittujen lisäksi päätöksestä on tiedotettu seuraavasti:

- Hankevastaava saantitodistuksin ja sähköpostilla
- Lausunnon antaneet viranomaiset (sähköpostilla)
- Sonkajärven kunta: kaavoitus ja rakennusvalvonta (sähköpostilla)

LISÄTIETOJA

Ympäristölakimies Juha Perho, puh. 0295 026 836, juha.perho(at)ely-
keskus.fi

LIITTEET

Valitusosoitus

Tämä asiakirja POSELY/1866/2021 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument POSELY/1866/2021 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Haapanen Kimmo 29.11.2021 13:55

Esittelijä Perho Juha 29.11.2021 15:02

Liite Pohjois-Savon elinkeino- liikenne ja ympäristökeskuksen YVA-päätökseen

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Hankkeesta vastaava saa hakea tähän päätökseen muutosta **Itä-Suomen hallinto-oikeudelta** kirjallisella valituksella. Valituskirjelmä osoitetaan valitusviranomaiselle ja se on toimitettava valitusajassa Itä-Suomen hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Valitusaika

Valitus on tehtävä **30 päivän** kuluessa päätöksen tiedoksisaantipäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta. Kun kyse on saantitodistusta vastaan toimitetusta päätöksestä, tiedoksisaantipäivän osoittaa tiedoksianto- tai saantitodistus. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä. Valituksen on oltava perillä viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Valituksen toimittaminen

Valituskirjelmä on toimitettava valitusajan kuluessa Itä-Suomen hallinto-oikeudelle (ks. osoitetiedot alla). Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>. Omalla vastuulla valituskirjelmän liitteineen voi myös lähettää postitse, lähetin välityksellä, telekopiona tai sähköpostilla. Sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määrääjän viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Valituskirjelmä ja sen liitteet

Valituksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle. Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (*prosessiosoite*). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä:

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Itä-Suomen hallinto-oikeuden yhteystiedot

käyntiosoite	Minna Canthin katu 64, 70101 Kuopio
postiosoite	PL 1744, 70101 Kuopio
faksi	029 564 2501
sähköpostiosoite	ita-suomi.hao@oikeus.fi
puhelinvaihtelija	029 56 42501
aukioloaika	klo 8 - 16.15

Oikeudenkäyntimaksu

Valittajalta peritään hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 260 euroa, ellei valittaja tuomioistuinmaksulain (1455/2015) 7–9 §:n nojalla vapaudu maksuvelvollisuudesta.